

И всѣка заранѣ, като трѣбѣхме стаята си, взимахме съ метлата тия нѣми свидѣтелки на гробническитѣ качества на нашата омразна тъмница, и ги измитахме на вѣнѣ.

Рѣдко идѣха подобни случки да докаратѣ едно скоротечно разнообразие въ нашия монотоненѣ затворнически животѣ. Ние ставахме, обѣдвахме, вечеряхме, лѣгахме въ сжщото врѣме, безѣ никакво почти измѣнение въ нашата наложена програма. Тѣтрѣха се нескончаемитѣ минути, бавни и печални, като моментитѣ на една погребална процесия. Не крачехме ли и ние може би къмѣ гроба? Не висѣше ли надѣ главитѣ ни смъртната присжда? Не стискахѣ ли азѣ по нѣкога, ношѣ, съ ржцѣтѣ си гърлото, за да опитамѣ чувствуванието на обѣсването?

Ние печелихме наистина врѣме. А който печели врѣме, е казалѣ единѣ мждрецѣ, често си печели живота. Но никакъвѣ вѣнкашенѣ знакѣ не идѣше да ни сгрѣе съ една що-годѣ по-реална надежда.

Ибрахимѣ паша, слѣдѣ шестдневно отсѣствие, се върна отѣ Цариградѣ безѣ да донесе нѣкаква промѣна въ нашето положение. Безнадежно оставаше то, безгласенѣ бѣше за насѣ всенниятѣ слѣдователѣ, когато пакѣ ненадѣйно, както по-прѣди, словоохотливиятѣ Вакжтѣ проговори отново за насѣ. Тоя пжтѣ съобщението му бѣше по по-утѣшително. Параграфѣтѣ му говорѣше само за мене и гласѣше тѣй:

„Смъртната присжда, издадена срѣщу затворения въ Пловдивѣ бѣлгарски банкерѣ Гешовѣ, се промѣни въ заточение“¹.

Това съобщение съвпадна до нѣйдѣ съ заточението на 120 души бѣлгари затворници, които трѣгнаха отѣ пловдивската тъмница на 28 септември. Съвпадна то още и съ обстоятелството, че смъртнитѣ наказания бѣха попрѣстанали. Ние не виждаме вече наистина осжденитѣ на обѣсване, защото тѣ въ друга стая се изповѣдваха и причастяваха, и отѣ друга врата на затвора се изваждаха, за да се изпратятѣ на послѣдната си мжка. Но отѣ шѣтнята въ градоначалническата канцелария, която бѣше до нашата затворническа килия, ние

¹ Тия два параграфа на Вакжтѣ, отрѣзани и запазени отѣ мене прѣзѣ всичкото ми стоене въ затвора, и до днесѣ още се намиратѣ въ книжата ми, но за жалостѣ бездатни, затова и не мога да обознача точно броевѣтѣ, въ които тѣ се обнародваха.